

den die verder gaan dan de evidentie - Beckett, Hawking, snelheid en wanorde (entropie), chaos en verdwijnen, oublie, zappen, de dwaasheid van de theaterlijke dwaasheid, ideologie van de seventies, verzadiging van betekenis...

Imaginaire tijd

Gerald en Elias, de tweeling van Fabre, doen ons denken aan Vladimir en Estragon. De Beckettiaanse tweeling blijft staan in de schaduw van een boom, terwijl Fabres tweeling zijn laatste eindeloze dagen telt, blootgesteld aan de blik van de uil. Godot wachtte op Vladimir en Estragon, maar ze waren lui en ze werden opgehouden, dus ging Godot weg. Godot wacht misschien nog altijd op Vladimir en Estragon maar ze hebben geen tijd te verliezen: ze moeten wachten!

Door te wachten wordt tijd imaginair. Zoals Stephen Hawking zei, "imaginaire tijd heeft geen singulariteit, geen grenzen." Toch is deze tijd eindig maar zijn eindigheid kan niet worden bepaald of herkend. Het beeld van de tweeling is het beeld van wachtende mensen. Ze lijken zich geen zorgen te maken over hun wachten, omdat ze de grenzen van de tijd overstegen hebben, ze bevinden zich in een imaginaire tijd. Naar analogie met Wittgensteins uitspraak "de grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld", zijn *de grenzen van hun tijd de grenzen van hun wereld!* En vermits er geen tijdsgrenzen zijn, zijn er helemaal geen grenzen. Maar in dit geval betekent de eindigheid ook dat er geen andere wereld is. Dus moet deze wereld, de wereld van Gerald en Elias, de 'beste der bestaande werelden' zijn, omdat er geen andere werelden bestaan.

De strategie van hun opponenten, de menigte van fragmentarische verschijningen, is naïef en illusoir: ze willen de imaginaire tijd door snelheid achterhalen; ze willen sneller zijn dan de tijd. In Virilio's theorie wist snelheid de tijd uit en wordt de tijd enkel een maatstaf voor snelheid. Maar het heeft alleen zin een wedren met de tijd aan te gaan binnen de grenzen van 'echte' tijd. "What we call imaginary time is in fact more fundamental, while what we call real time is only an idea which we use as a mean of help to describe our image of the universe" (Hawking). Imaginaire tijd heeft geen grenzen en

geen eigenheden (geen begin en geen einde). *Waar geen grenzen zijn gaat snelheid verloren.*

Polyschizofrenie

De rest is chaos. Chaos is gebouwd op verloren maar niet verdwenen elementen. Jacques Derrida schreef dat "het theater ontstaan is uit zijn eigen verdwijnen." Het theater zelf probeert dat te verbergen, te ontkomen aan deze realiteit en het is niet verwonderlijk dat de vorm die voorafgaat aan het theatrale altijd chaos is die, volgens Artaud, moet worden georganiseerd. In Sweet Temptations is het

de geschiedenis van de concrete acteurs die moet worden georganiseerd. De produkties waarin zij zijn opgetreden zijn verdwenen, maar overblijfselen van hun rollen dringen zich nog altijd op vanuit hun onderbewuste. Ze zijn verloren maar bestaan nog steeds. Ze komen op oncontroleerbare wijze tot ontploffing in deze Sweet Temptations, een open veld dat later een mijnenveld wordt voor verloren-maarniet-verdwenen identiteiten uit het verleden. De acteur is per definitie een gespleten persoonlijkheid, schizofreen, en een acteur die een veelheid aan rollen vertolkt is een polyschizofrene persoonlijkheid.

*Sweet Temptations
(Jan Fabre)
Foto Joseph Gallus
Rittenberg*